

МЭРГЭЖЛИЙН ГАГНУУРЧДЫН УЛСЫН АВАРГА ШАЛГАРУУЛАХ 7 ДАХЬ УДААГИЙН ТЭМЦЭЭНИЙ УДИРДАМЖ

2024 он

БАТЛАВ.

МОНГОЛЫН МАТЕРИАЛ СУДЛАЛ ГАГНУУРЫН НИЙГЭМЛЭГИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ

Н.МЯГМАРСҮРЭН

ГАГНУУРЧДЫН УЛСЫН АВАРГА ШАЛГАРУУЛАХ
ТЭМЦЭЭН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ УДИРДАМЖ - 2024

2024.10.03

Улаанбаатар хот

Монголын материал судлал гагнуурын нийгэмлэгээс эрчим хүч, уул уурхай, барилга, нисэх, төмөр зам, нефть, нийтийн аж ахуй, төмөрлөгийн үйлдвэрлэл зэрэг салбаруудын гагнуурчдын ур чадварыг сорих, чадварлаг гагнуурчдыг шалгаруулах, урамшуулах зорилгоор Гагнуурчдын улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг 2 жил тутамд зохион байгуулж ирсэн.

2024 оны Гагнуурчдын улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг тус нийгэмлэг 7 дахь удаагаа зохион байгуулах юм.

Нэг: Тэмцээний зорилго

Монгол улсын гагнуурчдын мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх, урамшуулах, дэмжих, тэдний ур чадварын түвшинг олон улсын жишигт хүргэх, хөгжлийн чиг хандлага, мэргэжлийн чадвар чадамжийг тодорхойлоход оршино.

Хоёр: Зорилт

- Гагнуурын ажил үйлчилгээний чанарын стандартыг хэрэгжүүлж, хэвшүүлэх
- Мэргэжлийн гагнуурчид харилцан туршлага солилцох
- 2025 онд гадаадад зохион байгуулагдах гагнуурчдын олон улсын тэмцээнд оролцох шилдэг залуу гагнуурчдыг шалгаруулах

Гурав: Зохион байгуулалтын талаар

- Тэмцээн 2024 оны 11 дүгээр сарын 28-наас 12 дугаар сарын 01-ний өдрүүдэд Улаанбаатар хотын Герман Монгол мэргэжлийн боловсролын сургууль дээр явагдана.
- Тэмцээнд оролцохыг хүссэн аж ахуйн нэгж, байгууллага, гагнуурчдыг 2024 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс 28-ны хооронд ГММБС-ийн байранд бүртгэнэ.
- Гагнуурчид мэргэжлийн үнэмлэх, 3*4 хэмжээтэй цээж зураг 1% -тай ирж бүртгүүлнэ. Хөдөө орон нутгийн гагнуурчид цахим хэлбэрээр бүртгүүлж болно.
welding@mmsws.mn Утас 96961096 gnevsee@yahoo.com
- Тэмцээн цахилгаан нуман гагнуур, хагас автомат гагнуур, аргон гагнуурын төрлүүдээр явагдана
- Бүртгэлийн хураамж 250000 төгрөг. Энэ нь зөвхөн нэг төрөлд хамрагдана.

- 3.6. Тэмцээнд оролцогчид тухайн төрөлд оролцох хураамжаа төлсөн тохиолдолд эрхийн мандат олгоно.
- 3.7. Тэмцээний үеийн хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааг зохион байгуулагч тал хариуцна.
- 3.8. Зохион байгуулагч тал тэмцээн зохион байгуулах байр, тэмцээнд хэрэглэгдэх материал, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг бэлтгэнэ.
Тэмцээнд оролцогчдын өөрсдөө нэмэлтээр авчрах шаардлагатай багаж хэрэгслийг удирдамжийн 6.5 –д заасан болно.
- 3.9. Тэмцээнийг итгэмжлэгдсэн баталгаажуулалтын байгууллагын хараат бус, эрх бүхий шүүгчдийн бүрэлдэхүүн шүүж үнэн бодит шударга шүүлтийн зарчмыг баримталж ажиллана Шүүгчдийг зохион байгуулагч тал сонгон албан ёсоор баталгаажуулна. Шүүгчдийн бүрэлдэхүүн 9 хүнтэй байна .
- 3.10. Тэмцээний аль нэг төрөлд бүртгүүлсэн гагнуурчны тоо 10-аас доош байвал тухайн төрлийн тэмцээнийг явуулахгүй.
- 3.11. Техникийн зөвлөгөөнийг тэмцээний урд өдөр буюу 2024 оны 11-р сарын 27-ны 14.00 цагт Герман Монгол мэргэжлийн боловсролын сургууль дээр зохион байгуулна. Тэмцээнд оролцож буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, гагнуурчдын төлөөлөл **Техникийн зөвлөгөөнд** заавал оролцох шаардлагатай.
- 3.12. Тэмцээнд оролцож буй аж ахуйн нэгж, байгууллага, гагнуурчид нь өөрийн ур чадварыг харуулсан шилдэг бүтээлүүдээр үзэсгэлэнд оролцох, гагнуурын багаж хэрэгслийн худалдаа зохион байгуулж болно.

Дөрөв. Тэмцээний төрөл, хэрэглэх тоног төхөөрөмж, материал

4.1.Төрлүүд

- 4.1.1.Бүрхүүлт электродтой гар нуман гагнуур (111/SMAW) буюу цахилгаан гар нуман гагнуур
- 4.1.2. Идэвхтэй хийн хамгаалалттай нуман гагнуур (135/GMAW) буюу хагас автомат гагнуур
- 4.1.3. Идэвхгүй хийн хамгаалалттай, вольфрамон электродтой нуман гагнуур (141/GTAW) буюу аргон гагнуур

4.2.Тоног төхөөрөмжууд

Гагнуурын аппарат

- Цахилгаан гар нуман гагнуурын (111/SMAW) аппарат болон аргон гагнуурын аппарат
Марк : ARC 400
- Хагас автомат гагнуурын (135/GMAW) аппарат
Марк: MIG/MMA-315Y
- Аргон гагнуур (141/GTAW)
Марк: TIG 300

4.3. Гагнуурын материал

- Электрод Марк: Хоолой болон хавтан- AWS E7018, Техникийн үзүүлэлт: Ф2.5 мм, Ф3.2 мм, Ф4.0 мм
- Аргон гагнуурт хэрэглэх гагнуурын утас Марк: ER70S-6, Техникийн үзүүлэлт: Ф2.0 мм, Ф2.5 мм, хайлдаггүй электрод: Ф2.0 мм
- Хамгаалалтын хийтэй нуман гагнуурт хэрэглэх гагнуурын утас Марк: 70S-6, Техникийн үзүүлэлт: Ф1.2 мм

Жич: Журмын бусад дэлгэрэнгүй мэдээллийг ММСГН-ээс авч болно. Мөн ММСГН-ийн вебсайт /www.mmsws.mn/-аас танилцаж болно.

Тав: Тэмцээний шалгуур

- 5.1. Тэмцээн гагнах ур чадвараар явагдана.
- 5.2. Тэмцээнийг ISO, MNS, DIN, EN стандартын дагуу явуулна.
- 5.3. Оролцогчид DIN EN ISO6947 болон MNS ISO 9606-1:2021 стандартад нийцсэн байрлалаар гагнаж оролцоно. Хавтан болон шугам хоолойн гагнах байрлалыг **Тэмцээний техникийн зөвлөгөөн** дээр нийтэд зарлана.
- 5.4. Тэмцээнд гагнах сорьцыг MNS ISO 9606-1:2021 үндэсний стандартын шаардлагын дагуу ирмэгийн боловсруулалт хийж урьдчилан бэлтгэсэн байна.

Зургаа: Тэмцээний шаардлага

- 6.1. Тэмцээнд оролцогч нь өөрийн байгууллагын лого, нэр бүхий хамгаалалтын хувцас өмсч, хувийн багаж хэрэгслэлээ бэлтгэсэн байх бөгөөд гагнуурын ажлыг гагнуур хийх үеийн дүрэм, журамд нийцүүлж гүйцэтгэнэ.
- 6.2. Тэмцээн тусгай дохиогоор эхэнэ. Оролцогч 10 минут ба түүнээс дээш хугацаагаар хоцорсон тохиолдолд тэмцээнээс хасна.
- 6.3. Тэмцээн явагдах хугацаа
  - 3.1. Цахилгаан гар нуман гагнуурт - 180 минут
  - 3.2. Хагас автомат гагнуурт - 160 минут
  - 3.3. Аргон гагнуурт - 160 минут

Жич: Оноо тэнцсэн тохиолдолд хугацааг харгалзана.
- 6.4. Тэмцээний үед цахилгаан багаж хэрэгсэл хэрэглэхийг зөвшөөрнө.
- 6.5. Оролцогч наарт өнгөлгөөний цахилгаан машин /grinder, straight grinder and die grinder/, соронз, гагнуурын баг, алх, хасуур, хуурай, ган утсан сойз, зүлгүүр, гар чийдэн, өнгөлөгч, амтай тулхүүр зэрэг багаж хэрэгслийг өөртөө авч орохыг зөвшөөрнө.
- 6.6. Гадны хүмүүс тэмцээнийг тодорхой зайнаас ажиглаж сонирхохыг зөвшөөрнө.

Долоо: Тэмцээнд тавигдах шаардлага

- 7.1. Тэмцээнд оролцогчид тэмцээний удирдамж, техникийн баримт бичиг, стандартыг мөрдэж ажиллахын зэрэгцээ шүүгчийн шаардлагыг биелүүлж ажиллана.

- 7.2. Тэмцээнд оролцогч торгоосон байдлаас байрлал өөрчлөх, торгоолт таслах мөн шүүгчийн тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй тохиолдолд тухайн гагнуурын сорьцыг хүчингүйд тооцно.
- 7.3. Тэмцээн эхлэхээс 15 минутын өмнө тэмцээнд оролцогчдод **тусгайлан** стандартын дагуу бэлтгэсэн сорьц болон материалыг дэлгэн тавьсан байна.
- 7.4. Оролцогч байрлалдаа тохиорох шалгалтын сорьц болон материалыг авна.
- 7.5. Оролцогч шалгалтын сорьцыг угсарч бэлтгэхийн өмнө тухайн сорьц шаардлагад нийцэж буй эсэхийг шалгасан байх ёстой.
- 7.6. Шалгалтын сорьцод ямар нэг өөрчлөлт орсон байж болохгүй бөгөөд зайлшгүй өөрчлөлт орсон тохиолдолд тэмцээний шалгалтын комисс тухайн сорьц дээр ажиллаж болох эсэх талаар шийдвэр гаргана.
- 7.7. Тэмцээнд оролцогч нар нь шалгалтын сорьцыг тухайн байрлалд заасан хугацаанд угсарч бэлтгэнэ.
- 7.8. Шалгалтын сорьцыг угсарч бэлтгэх үед түүнд ямар нэг гэмтэл учруулсан тохиолдолд түүнийг сольж өгөхгүй, харин оролцогч өөрөө засаж болно.
- 7.9. Шүүгч нар оролцогчдын сорьц угсарч бэлтгэх ажилд хяналт тавьж бүртгэл, тэмдэглэл хөтөлж, угсарч бэлтгээгүй хүнд түүнийг засаж хийхийг шаардах эрхтэй. Сорьц нь шаардлага хангахгүй бол тэмцээнд ашиглаж болохгүй.
- а. Торгоолтыг тухайн төрөлд заасан гагнуурын аргаар хийж гүйцэтгэнэ.
- б. Шалгалтын сорьц нь ирмэгийн дотор нүүрэн талаар бэхлэгдэх бөгөөд торгоолт нь сорьцны дотор хоёр талд нь байна. Харин торгоолтын урт 15 мм –ээс ихгүй байна.
- 7.10. Оролцогч нар гагнуурын гүйдэл, дөлийг зөвхөн тусгайлан өгсөн сорьцны хавтан дээр шалгана. Харин бэхэлсэн сорьцион дээр шалгахыг хориглоно. Ширээн дээр торгоолт, гагнуур хийхийг хатуу хориглоно.
- 7.11. Гагнуурыг шалгалтын сорьцын нэг талд нь хийнэ.
- 7.12. Шалгалтын сорьцын доод байрлалд хийх гагнуурын чиглэл нь нэг тал руугаа байх хэрэгтэй бөгөөд түүнээс биш дундаас нь хоёр зах руугаа, эсвэл хоёр захаасаа дунд тал руугаа чиглэсэн байж болохгүй.
- 7.13. Гагнуурын дараагийн үеийн чиглэл нь ул гагнуурын чиглэлтэй адил байх /хийн гагнуураас бусад тохиолдолд/ ёстой. Дээрхи шаардлагыг зөрчвэл тухайн сорьцонд **0** оноо өгнө.
- 7.14. Тэмцээнд оролцогч журамд заасанаас өөр төрөл, маркийн **электрод сольж хэрэглэхийг хориглоно**. Зөрчсөн тохиолдолд тухайн гагнуурын сорьцыг хүчингүйд тооцно.
- 7.15. Аргон гагнуур хийхэд зөвхөн гагнаж буй талаас нэмэлт утсыг өгнө. Бусад тохиолдолд гагнуурын холболтыг хүчингүйд тооцож тухайн сорьцонд **0** оноо өгнө.
- 7.16. Хавтан гагнах үед сорьцын **гол хэсэгт заавал зогсолт хийж**, шалгалтын шүүгчдэд мэдэгдэж, дахин үргэлжлүүлж гагнана. Хэрэв шалгуулж тэмдэглэл хийлгээгүй үргэлжлүүлж гагнасан тохиолдолд тухайн сорьцонд **0** оноо өгнө.
- 7.17. Шалгалтын сорьцын бусад байрлалд хийгдэх гагнуур болон үе хоорондын цэвэрлэгээ нь бэхэлсэн сорьцион дээр хийгдэнэ. Түүний байрлал, чиглэлийг өөрчлөх ёсгүй. Оролцогч нарт шалгалтын сорьцыг авах /гадаргуугийн сүүлчийн

Цэвэрлэгээ хийхээс бусад үед/ болон сорьцон дээр ямар нэгэн тэмдэглэгээ хийхийг хориглоно. Зөрчсөн оролцогчдын тухайн сорьцонд 0 үнэлгээ өгнө.

- 7.18. Гагнуурын тэмцээний үеэр шалгалтын сорьцыг шинээр солихгүй. Оролцогчид шалгалтын сорьцыг өөрөө засч янзalж болно. Оролцогчдод шалгалтын сорьцын нүүрэн талын буюу эсрэг талын гадаргууг халааж хайлуулах, засварлахыг зөвшөөрөхгүй. Дээр дурьдсан журмыг зөрчсөн үед оролцогч нарын тухайн сорьцонд 0 үнэлгээ өгнө.
- 7.19. Оролцогчид цахилгаан тасалдсан буюу бусад эрсдэлтэй тохиолдолд шүүгчид мэдэгдэж засуулах эрхтэй.
- 7.20. Тэмцээн явуулах хугацаанд амрах, хооллох, бие засах газарт орох зэрэг хугацаа багтсан болно. Оролцогчид тэмцээний үеэр гар утсаа унтраана.
- 7.21. Тэмцээн дууссаны дараа оролцогчид шалгалтын сорьцын гадаргууг гагнуурын шаарга, үсчилт, бохирдоос цэвэрлэх ёстой. Харин гагнаасны үндсэн хэлбэр, үзэмжинд гэмтэл гаргаж болохгүй.
- 7.22. Цэвэрлэгээ хийгдээгүй шалгалтын сорьцыны хувьд шалгагч нар цэвэрлэх ажлыг дахин гүйцэтгэхийг шаардах эрхтэй. Энэ хугацаа нь тэмцээний нийт хугацаанд багтсан байна.

Найм: Тэмцээний даалгавар

**A. Бурхүүлт электродтой гар нуман гагнуур (111/SMAW),
Идэвхтэй хийн хамгаалалттай нуман гагнуур (135/GMAW)**

1/ Тулгасан холболт

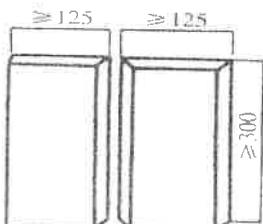
Материал: Ган3

111/SMAW: Гагнуурын материал: AWS ER7018

Диаметр: Ф2.5 мм, Ф3.2 мм, Ф4.0 мм(сонголтоор)

135/GMAW: Гагнуурын материал:ER70S-6

Диаметр:Ф1.2 мм

Сорьцын зузаан t: 10mm

$30^{\circ+2}_0$

Ирмэгийн өнцөг α:

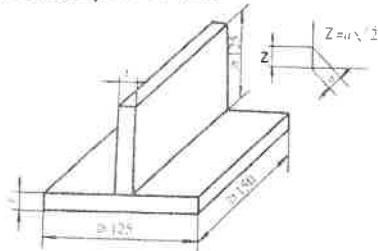
Сорьцын өргөн В: 125мм

Сорьцын урт L: 300мм

2/ Булангийн холболт

Материал: Ган3

111/SMAW: Гагнуурын материал: AWS ER7018
Диаметр: Ф2.5 мм, Ф3.2 мм, Ф4.0 мм(сонголтоор)
135/GMAW: Гагнуурын материал:ER70S-6
Диаметр:Ф1.2мм

t: 10 мм

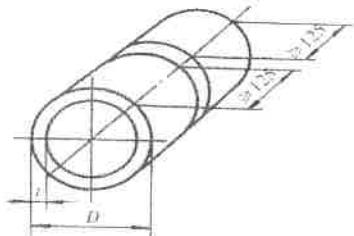
B: 125 мм

L: 150 мм

3/Тулгасан холболт

Материал: Ган 20

111/SMAW: Гагнуурын материал: AWS ER7018
Диаметр: Ф2.5 мм,Ф3.2 мм,Ф4.0 мм (сонголтоор)
135/GMAW:Гагнуурын материал: AWS ER70S-6
Диаметр: Ф1.2 мм

t: 10 мм

L: 125 мм

D: 133 мм

Ирмэгийн өнцөг α: $37.5^\circ +2_0$

Байрлал:

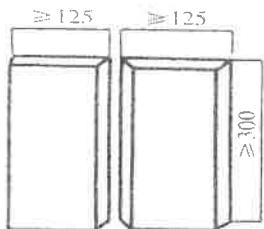
B. Идэвхгүй хийн хамгаалалттай, вольфрамон электродтой нуман гагнуур 141/GTAW

1/ Тулгасан холболт

Материал: Ган3

141/GTAW: Гагнуурын материал: ER70S-6
Диаметр: Ф2 мм

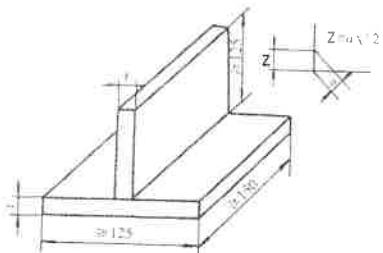
Вольфрам электрод, Диаметр: Ф2 мм
311/OFW: Гагнуурын материал: ER70S-6
Диаметр: Ф2 мм

Сорыцын зузаан t: 5 мм
Ирмэгийн өнцөг α: $30^{\circ}{}^{+2}_0$

Сорыцын өргөн В: 125 мм
Сорыцын урт L: 300 мм

2/ Булангийн холболт
Материал: Ган3
141/GTAW: Гагнуурын материал: ER70S-6
Диаметр: Ф2 мм
Вольфрам электрод, Диаметр: Ф2 мм
311/OFW: Гагнуурын материал: ER70S-6
Диаметр: Ф2 мм

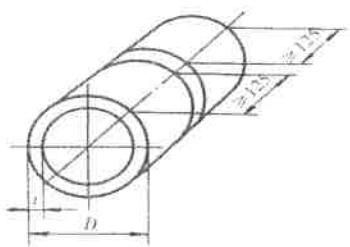

Сорыцын зузаан t: 5 мм
Сорыцын өргөн В: 125 мм
Сорыцын урт L: 150 мм

3/Тулгасан холболт
Материал: Ган 20
141/GTAW: Гагнуурын материал: ER70S-6
Диаметр: Ф2 мм
Вольфрам электрод, Диаметр: Ф2 мм

31 1/OFW: Гагнуурын материал: ER70S-6

Диаметр: Ф2 мм

t: 4 мм

L: 125 мм

D: 60 мм

ирмэгийн өнцөг α: $30^{\circ} +2 / -0$

Гагнуурын материал

1/ Электрод

Марк: Хоолой болон хавтан - AWS E7018, Диаметр: Ф2.5 мм, Ф3.2 мм, Ф4.0 мм

2/ Аргон гагнуурт хэрэглэх утас, хий

Марк: ER70S-6, Диаметр: Ф2.0 мм, Ф2.5 мм, Хайлдаггүй электрод: Ф2.0 мм, Аргон хий баллонтой

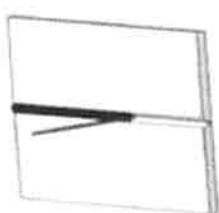
3/ Хамгаалалтын хийтэй нуман гагнуурт хэрэглэх утас, хий

Марк: 70S-6, Диаметр: Ф1.2 мм, Нүүрсхүчлийн хий баллонтой

Гагнуурын даалгаврын орон зайн байрлал , зураг

I.Хавтан гагнах орон зайн байрлал (ISO6947)

1. Тулгасан холболт

Хөндлөн байрлал PC/2G^{*}/
ба йрлал

Өгсөөж гагнах босоо PF /3G uphill^{*}/

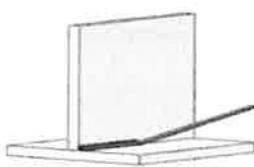

Таазны байрлал PE/4G^{*}/

2. Булангийн холболт

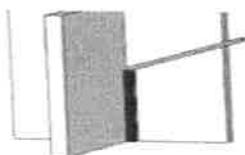
Хөндлөн байрлал PC

Босоо хөндлөн
байрлал PB /2F^{*}/

Таазны байрлал PE

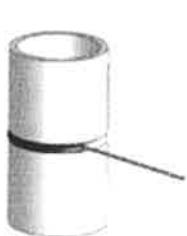
Өгсөөж гагнах босоо
байрлал PF/3F uphill^{*}/

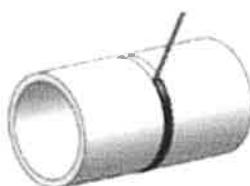
Хөндлөн таазны байрлал PD /4F^{*}/

II. Хоолой гагнах орон зайн байрлал(ISO 6947)

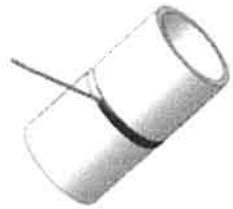
1. Тулгасан холболт

Хоолой: хөдөлгөөнгүй гагнах
Тэнхлэг: босоо
Гагнаас: хөндлөн PC /2G^{*}/

Хоолой: хөдөлгөөнгүй гагнах
Тэнхлэг: хэвтээ
Гагнаас: өгсөөж PH /5G uphill^{*}/

Хоолой: хөдөлгөөнгүй гагнах
Тэнхлэг: 45^0
Гагнаас: өгсөөж H-L045 /6G uphill

Ес: Тэмцээний даалгаврын үнэлгээ

- 9.1. Тэмцээнд оролцогчдын гагнасан сорьцонд шүүгчид MNS ISO 9606-1:2021 стандартын дагуу гадна үзлэг хийж үнэлгээ өгөх бөгөөд MNS ISO 5817:2021 стандартын дагуу үл эвдэх сорилын шалгалтаар шалгаж дүгнэнэ.
- 9.2. Тэмцээний шүүгчдийн бүрэлдэхүүн нь сорьцод үнэлгээ өгөх, шалгах ажлыг тэмцээн явуулах журмаар тогтоосон олон улсын стандарт баримтлан гагнаасны гадна байдлын үнэлгээний норм болон үл эвдэх шалгалтын үнэлгээний нормыг баримталж оноогоор дүгнэнэ. **Даалгаврын үнэлгээний хүснэгтүүдийг дараах хавсралтуудаас харна уу.** Хавсралт 2.1.1 -2.1.3, Хавсралт 2.2.1-2.2.3, Хавсралт 2.3.1-2.3.3
- 9.3. Тэмцээнд оролцсон гагнуурчдын авсан онооны байдлаар цуваагаар байр эзлүүлнэ.
- 9.4. Шаардлага хангах сорьц гарахгүй бол байр эзлүүлэхгүй байж болно.
- 9.5. Гадна үзлэгийн шалгалтанд тэнцэхгүй сорьцыг дотоод үзлэгийн шалгалтанд оруулахгүй.
- 9.6. **Гагнаасны эхлэл төгсгөлийг үндсэн гагнаастай адилаар гадаад болон дотоод үзлэгийн үнэлгээг хийнэ.**
- 9.7. Гагнуурын оёдлын үнэлгээнд нөлөөлөхүйц механик аргаар засварласан тохиолдолд тухайн сорьцыг үнэлэхгүй. Жишээ нь: гагнуурын оёдлын өргөн, өндөр, унжилтыг засах, гагнуурын тэнэмэл нумын үсчилт, наалдац зэрэг гэмтлийг нуухаар оролдсон засвар гэх мэт.

Арав: Шагнал урамшуулал

10.1. Гагнуурын төрөл тус бүрээр хамгийн өндөр оноо авсан гагнуурчдыг дараах байдлаар байр эзлүүлж, урамшуулна.

Үүнд:

• Нэгдүгээр байр: Төрөл тус бүрт 1 хүн	Өргөмжлөл, 1000000 төгрөг
• Хоёрдугаар байр: Төрөл тус бүрт 1 хүн	Өргөмжлөл, 600000 төгрөг
• Гуравдугаар байр: Төрөл тус бүрт 1 хүн	Өргөмжлөл, 400000 төгрөг

Төрөл тус бүр дээр хамгийн өндөр оноо авсан 35 хүртэлх насны гагнуурчныг олон улсын тэмцээнд оролцох эрхийн бичгээр шагнана.

**МОНГОЛЫН МАТЕРИАЛ СУДЛАЛ
ГАГНУУРЫН НИЙГЭМЛЭГ**

Хавсралт 2.1.1 Цахилгаан гар нуман гагнуурын үнэлгээ, төрөл 111

Гадна үзлэг (Хавтанг хавтантай болон хоолойтой тулгасан холболт)

Согогийн нэр төрөл	Үнэлгээний ангилаал - В	Үнэлгээний ангилаал - С	Үнэлгээний ангилаал - D	Хулээн зөвшөөрөгдөх	Хулээн зөвшөөрөгдөхгүй	Хэмжилт	Он
Үнэлгээний онгоц	10	9	7	5		0	
Гагнуурын оёдлын өндөр	0.0 ≤ h ≤ 2.2 мм	2.3 ≤ h ≤ 2.8 мм	2.9 ≤ h ≤ 4.0 мм	4.1 ≤ h ≤ 5.0 мм	4.1 ≤ h ≤ 5.0 мм	h > 5.0 мм; h < -0.1	
Гагнуурын оёдлын өндрийн зөрүү	h ≤ 1 мм	1.1≤ h ≤ 2мм	2.1≤ h ≤3 мм	3.1≤ h ≤4 мм		h>4мм	
Гагнуурын оёдлын өргөгийн зөрүү	b ≤ 1 мм	1.1≤ b ≤ 2мм	2.1≤ b ≤3 мм	3.1≤ b ≤4 мм		b>4мм	
Хэрчлээс	Хэрчлээсгүй	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤10мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤20мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤30мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤30мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤30мм ээс дээш	
Ирмэтийн зөрүү	≤0.5мм		0.6-1мм			>1мм	
Хүнхийлт	Байхгүй			0.1≤h≤0.5		>0.5мм	
Өнцлийн гажилт	0-1 мм	1.1-2мм	2.1-3мм	3.1-4мм		>4мм	
Язгуур оёдлын өндөр	0.0 ≤ h ≤ 1 мм	1.1≤ h ≤ 2 мм	2.1≤ h ≤3 мм		h ≥ 3.0 мм; h < -0.1		
Механик гэмтэл болон тэнэмэл нүүм	Байхгүй	Нэг	Хоёр	Гурав	Гурваас илүү		

Гагнуурын ерөнхий үзэмжк	Зөв хэлбэр болон узэмжтай харагдах нэгэн жигд тэгс оёдл, тохиromжтой өндөр болон өргөнтэй	Зөв хэлбэртэй, нэгэн жигд ургэлжилсэн гагнаас	Харагдах байдал дунц зэргийн, ургэлжилсэн гагнаас	Бага ээрэг муруй гагнаастай, оёдлын өндөр болон өргөн зөрүүтэй гагнаадсан	Их муруйлттай гагналт, оёдлын өндөр болон өргөний зөрүү ихтэй
Нийт оноо * 0.5					

Xabcpart 2.1.2. *Лакунаарах рап Hymaneath Rathyyppih Yhenue, Tapea 111*

Гадна үзлэг (Хавтанг хавтантай холбосон булагийн холболт)

Хавсралт 2.1.3 Цахилгаан гар нуман гагнуурын үнэлгээ, төрөл 111

Дотоод үзлэг (Хавтанг хавтантай болон хоолойтой тулгасан холболт)

Согогийн нэр төрөл	Үнэлгээний антилал - B	Үнэлгээний антилал - D	Хулээн зөвшөөрөгдөхгүй	Хэмжилт	Оноо
Үнэлгээний оноо	10	5	0		
Ан цав, дутуу нэвчилт, дутуу гагналт, нүх, хольц	Байхгүй	Байхгүй	Эдгэрээс байвал 0 оноо өгөгднө		
Нүх, сув	Тусдаа нүхнүүд ≤ 2 ширхэг	Тусдаа нүхнүүд ≤ 4 ширхэг	Багц нүх (≥ 4 ширхэг) эсвэл тусдаа нүх $\geq 1/2\sigma$ (зузаан)		
Хийн хөндий, ётний хөндий мэт сув, урт: ёргөн $\geq 3:1$	Байхгүй	$L \leq 4\text{mm}$	$L > 4\text{mm}$		
Агшилтаас үүсэх хөндий	тусдаа цэг шиг ≤ 1 ширхэг	тусдаа цэг шиг ≤ 2 ширхэг	Нэвчсэн эсвэл тусдаа > 2 ширхэг		
Шаарга	Агшилтаас үүсэх хөндий	тусдаа цэг шиг ≤ 1 ширхэг	тусдаа цэг шиг ≤ 2 ширхэг		
			Нийт оноо: 50		

- Шалгалтын материалд ан цав, дутуу нэвчилт, дутуу гагналт, гадаргууд 2 мм-сих 1 нүх сув зэрэг байвал дотоод үзлэг хийхгүй
- Үнэлгээний талбай 10ммx10мм;
- Тусдаа нүхний Ф $\leq 0.5\text{mm}$ тооцохгүй байж болно, Ф 0.5-1mm байвал 1, Ф 1-2mm байвал 2, Ф 2-3mm байвал 3 нүх гэх мэт тооцно;
- Үргэлжилсэн нүх, сув урт: ёргөн $\geq 3:1$

Хавсралт 2.2.1 Хийн хамгаалалтай болон хоолойтой тулгасан холболт

Гадна Узлэг (Хавтанг хавтантай болон хоолойтой тулгасан холболт)

Соготийн нэр төрөл	Үнэлгээний ангилал - В	Үнэлгээний ангилал - С	Үнэлгээний ангилал - D	Хулаэн зөвшөөрөгдөх	Хулаэн зөвшөөрөгдөхгүй	Хэмжилт	ОН
Үнэлгээний онгоц	10	9	7	5	0		
Гагнуурын оёдлын өндөр	0.0 ≤ h ≤ 2.2 мм	2.3 ≤ h ≤ 2.8 мм	2.9 ≤ h ≤ 4.0 мм	4.1 ≤ h ≤ 5.0 мм	Дутуу гатналт, гадаргууд 2 мм-с их 1 нүх сув байвал -5 онгоц өгнө.	Дутуу гатналт, гадаргууд 2 мм-с их 1 нүх сув эсвэл ан цав үүссэн тохиолдолд 0 онгоц өгнө	
Гагнуурын оёдлын өндрийн зөрүү	h ≤ 1 мм	1.1≤ h ≤ 2мм	2.1 ≤ h ≤3 мм	3.1 ≤ h ≤4 мм		h > 5.0 мм; h < -0.1	
Гагнуурын оёдлын өргөний зөрүү	b ≤ 1 мм	1.1≤ b ≤ 2мм	2.1 ≤ b ≤3 мм	3.1 ≤ b ≤4 мм		h>4мм	
Хэрчлээс	Хэрчлээстүй	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤10мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤30мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤20мм		Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, хэрчлээсийн урт ≤30мм-ээс дээш	
Ирмэгтийн зөрүү	≤0.5мм		0.6-1мм			>1мм	
Язгуур оёдлын хүнхийлт	Байхгүй			0.1≤h≤0.5		>0.5мм	
Өнцгийн гажилт	0-1 мм	1.1-2мм	2.1-3мм	3.1-4мм		>4мм	
Язгуур оёдлын өндөр	0.0 ≤ h ≤ 1 мм	1.1≤ h ≤ 2 мм	2.1≤ h ≤3 мм			h ≥ 3.0 мм; h < -0.1	
Механик гэмтэл болон тэнэмэл нүүм	Байхгүй	Нэг	Хоёр	Гурав		Гурваас илүү	

Гагнуурын өрөнхий үзэмж (оёдлын явлтын жигд байдал)	Зөв хэлбэр болон үзэмжтэй харагдах, нэгэн жигд төгс оёдол, тохиromжтой өндөр болон өргөнтэй	Зөв хэлбэртэй, нэгэн жигд үргэлжилсэн гагнаас	Харагдах байдал дунд, зэргийн, ургэлжилсэн гагнаас	Бага ээрэг муруй гагнаастай, оёдлын өндөр болон өргөн зөрүүтэй гагнаадсан	Их муурийлттай гагналт, оёдлын өндөр болон өргөнний зөрүү ихтэй
Нийт оноо * 0.5					

Хавсралт 2.2.2 Хийн хамгаалалттай нуман гагнуурын үнэлгээ, төрөл 135

Гадна Үзлэг (Хавтанг хавтантай холбосон булангийн холболт)

Хавсаралт 2.2.3 Хүний замгаалалттай ниймч гагнуулжин шийнлээ, Төрөл 135

Дотоод Узлэг (Хавтанг хавтантай болон хоолойтой тулгасан холболт)

Соготийн нэр төрөл	Үнэлгээний ангилаал -B	Үнэлгээний ангилаал -D	Хүлээн зөвшөөрөгдөхгүй	Хэмжилт	Оноо
Үнэлгээний оноо	10	5	0		
Ан цав, дутуу нэвчилт, дутуу тагналт, нүх, хольц, нүх, сүв	Байхгүй	Байхгүй	Эдгэрээрээс байвал 0 оноо өгөгднө		
Хийн хөндий, өтний хөндий мэт сув, урт: өргөн $\geq 3:1$	Тусдаа нүхнүүд ≤ 2 ширхэг	Тусдаа нүхнүүд ≤ 4 ширхэг	Багц нүх (≥ 4 ширхэг) эсвэл тусдаа нүх $\geq 1/2\sigma$ (зузаан)		
Агшилтаас үүсэх хөндий	Байхгүй	$L \leq 4\text{mm}$	$L > 4\text{mm}$		
Шаарга	тусдаа цэг ширг ≤ 2 ширхэг	тусдаа цэг ширг ≤ 2 ширхэг	Нэвчсэн эсвэл тусдаа > 2 ширхэг		
			тусдаа цэг ширг ≤ 4 ширхэг	эсвэл зураас ширг ≤ 4 ширхэг	
				эсвэл зураас ширг $\leq 4\text{mm}$	
					Нийт оноо: 50

1. Шалгалтын материалд ан цав, дуттуу нэвчилт, дуттуу гагналт, гадаргууд 2 мм-с их 1 нүх сув зэрэг байвал дотоод Узлэг хийхгүй
  2. Үнэлгээний талбай 10ммх10мм;
  3. Тусдаа нүхний $\Phi \leq 0.5\text{mm}$ тооцохгүй байж болно, $\Phi 0.5\text{-}1\text{mm}$ байвал 1, $\Phi 1\text{-}2\text{mm}$ байвал 2, $\Phi 2\text{-}3\text{mm}$ байвал 3 нүх гэх мэт тооцно;
  4. Үргэлжилсэн нүх, сув урт: өргөн $\geq 3:1$

Хавсралт 2.3.1 Вольфрам инерт хийн гагнуурын үнэлгээ, төрөл 141

Гадна Үзлэг (Хавтанг хавтантай болон хоолойтой тулгасан холболт)

Соготийн нэр төрөл	Үнэлгээний ангилаал - В	Үнэлгээний ангилаал - С	Үнэлгээний ангилаал - D	Хүлээн зөвшөөрөгдөх	Хүлээн зөвшөөрөгдөхтүй	Хэмжилт	ОН
Үнэлгээний онгоц	10	9	7	5	0		
Гагнуурын оёдлын өндөр	0.0 ≤ h ≤ 1.7 мм	1.8 ≤ h ≤ 2.1 мм	2.2 ≤ h ≤ 2.8 мм	2.8 ≤ h ≤ 4.0 мм	h > 4.0 мм; h < -0.1		
Гагнуурын оёдлын өндрийн зөрүү	h ≤ 1 мм	1.0 ≤ h ≤ 1.5мм	1.6 ≤ h ≤ 2 мм	2.1 ≤ h ≤ 2.5 мм	h > 2.5мм		
Гагнуурын оёдлын өргөн	8≤ b≤ 10мм	10.1≤ b≤ 11мм	11.1≤ b≤ 12мм	12.1≤ b≤ 13мм	>13мм ; <8мм		
Гагнуурын оёдлын өргөний зөрүү	b ≤ 1 мм	1.1≤ b ≤ 1.5 мм	1.6 ≤ b ≤ 2 мм	2.1 ≤ b ≤ 2.5 мм	b > 2.5мм		
Хэрчлээс	Хэрчлээсгүй	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤10мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤20мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤30мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤30мм-ээс дээш		
Ирмэгийн зөрүү	≤0.5мм		0.6-1мм		>1мм		
Хүнхийлт	Байхгүй			0.1≤h≤0.5	>0.5мм		
Өнцийн гажилт	0-1 мм	1.1-2мм	2.1-3мм	3-4мм	>4мм		
Язгуур оёдлын өндөр	0.0 ≤ h ≤ 1 мм	1.1≤ h ≤ 1.5 мм	1.6≤ h ≤ 2 мм	2.1≤ h ≤ 2.5 мм	h ≥ 2.5 мм; h <-0.1		

Механик тэмтэл болон тэнэмэл нүм	Байхгүй	Нэг	Хоёр	Тураав	Гурваас илүү
Гагнуурын өрөнхий үзэмж (оёдлын яваалтын жигд байдал)	Зөв хэлбэр болон үзэмжтэй харагдах, нэгэн жигд тэгс оёдол, тохиромжтой өндөр болон өргөнтэй	Зөв хэлбэртэй, нэгэн жигд ургажилсан гагнаас	Харгадах байдал дунд зэргийн, ургажилсан гагнаас	Бага зэрэг муруй гагнаастай, оёдлын өндөр болон өргөн зөрүүтэй гагнаадсан	Их муруйлттай гагналт, оёдлын өндөр болон өргөний зөрүү ихтэй

Нийт оноо * 0.5

Хавсралт 2.3.2 Вольфрам инерт хийн гагнуурын үнэлгээ, төрөл 141

Гадна Узлэг (Хавтанг хавтантай холбосон булангийн холбогт)

Сорогийн нэр төрөл	Үнэлгээний ангиалал - В	Үнэлгээний ангиалал - С	Үнэлгээний ангиалал - D	Хүлээн зөвшөөрөгдөх	Хүлээн зөвшөөрөгдөхтүй	Хэмжилт	Оноо
Үнэлгээний оноо	10	9	7	5	0		
Соёллын зузаан: а, FV	a = 3.0 - 3.9 мм	a=4.0-4.5мм	a = 4.6 - 5.0 мм	a = 5.1 – 6.0 мм	a=3мм-ээс бага эсвэл бимм-ээс дээш		
Булангийн оёдлын тэгш хэмийн гажилт	≤ 1 мм	≤ 2 мм	≤ 2.5 мм	≤ 3 мм	≤ 3 мм	h>3 мм	
Хэрчлээс	Хэрчлээсгүй	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤10мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤20мм	Хэрчлээсийн гүн ≤0.5мм, Хэрчлээсийн урт ≤30мм	Хэрчлээсийн гүн >0.5мм, Хэрчлээсийн урт >30мм	Хэрчлээсийн гүн >0.5мм, Хэрчлээсийн урт >30мм	
Өнцгийн гажилт	0-2мм	2.1-3мм	3.1-4мм	4.1-5мм	>5мм		
Гагнуурын өрөнхий үзэмж (оёдлын явалтын жигд байдал)	Зөв хэлбэр болон үзэмжтэй харгадах, нэгэн жигд, төгс оёдол, тохиромжтой өндөр болон өргөнтэй	Зөв хэлбэртэй, нэгэн жигд, үргэлжилсэн гагнаас	Хараадах байдал дунд зэргийн, үргэлжилсэн гагнаас	Бага зэрэг муруй гагнаастай, оёдлын өндөр болон өргөн зөрүүэй гагнаасан	Их муруй гагналтай, оёдлын өндөр болон өргөн зөрүүэй гагнаасан		